

7. Колб О.Г. Установа виконання покарань як суб'єкт запобігання злочинам: дис... докт. юрид. наук / 12.00.08 – К.: НАВСУ, 2007. – 513 с.
8. Кримінальний кодекс України. Науково-практичний коментар: у 2 т. / За заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки, В.І. Борисова, В.І. Тютюгіна. – 5-те вид., допов. – Х.: Право, 2013. – Т. 1: Загальна частина / Ю.В. Баулін, В.І. Борисов, В.І. Тютюгін та ін. – 376 с.
9. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки: постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 року № 7 // Постанови Пленуму Верховного Суду України в кримінальних справах / упоряд. В.В. Рожнова, А.С. Сизоненко, Л.Д. Удалова. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2011. – С. 445-452.

Роль і значення органів самоорганізації населення в контексті проведення в Україні антитерористичної операції

Юрковська Л.Г., викладач кафедри загальноправових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, професор **Олійник А.Ю.**

Останні рік в Україні позначився виникненням нових зовнішніх і внутрішніх загроз державному суверенітету та територіальній цілісності нашої країни. Як наслідок, сьогодні на території Донецької та Луганської областей триває антитерористична операція (далі – АТО). Система органів державної влади та місцевого самоврядування потребує істотного реформування з врахуванням нових завдань, що виникають в контексті проведення АТО. Вказані обставини викликають необхідність перегляду потенціалу можливостей органів самоорганізації населення як одного з елементів системи місцевого самоврядування в Україні в контексті оптимізації та підвищення ефективності вирішення, передусім, гуманітарних завдань як на території проведення АТО, так і за її межами, що підтверджує актуальність обраної теми дослідження.

Серед вітчизняних досліджень системи місцевого самоврядування в Україні, у яких розглядаються, зокрема, і актуальні проблеми організації та діяльності, функцій та повноважень ОСН можна виділити роботи таких провідних вітчизняних вчених, як О.В. Батанов, В.В. Кравченко, П.М. Любченко, А.Ю. Олійник, М.В. Пітцик, С.Г. Серьогіна, Ю.О. Фрицький та інші, а також дисертаційні дослідження Д.В. Кольцової, Н.В. Мішиної, О.С. Орловського, О.Г. Остапенко тощо. Однак вказані дослідники не розглядали потенціал можливостей, функцій і повноваження ОСН під час збройних конфліктів на території нашої держави, оскільки протягом усієї сучасної історії незалежної України таких конфліктів не відбувалося, а саме їх виникнення вважалося малоімовірним.

Слід зазначити, що в Законі України «Про органи самоорганізації населення» [1] визначаються їх основні завдання (стаття 3) та власні повноваження (стаття 14) з врахуванням мирної ситуації в Україні, адже сам Закон був схвалений у 2001 році. Щодо делегування повноважень для ОСН, то на даний час вказана норма у Законі зберігається, проте у проекті Закону України «Про внесення змін до Конституції України (щодо повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування)» ОСН хоча і згадуються фрагментарно, однак пропонується істотна зміна обсягу і змісту компетенції ОСН, оскільки сільські, селищні, міські ради зможуть наділяти ОСН не частиною власної компетенції, фінансів, майна, як це передбачено законодавством на даний час, а частиною компетенції своїх виконавчих органів. [2]

Вказана новела, за умови набуття нею чинності, з одного боку, потенційно може вирішити колізію, що має місце сьогодні між вище згаданими нормами Закону України «Про органи самоорганізації населення» та нормами Закону про місцеве самоврядування, який не передбачає у місцевих рад можливостей делегування власних повноважень іншим органам. З іншого боку, на практиці ОСН потенційно зможуть отримувати окремі владно-розпорядчі повноваження виконавчих органів місцевих рад, що позитивно позначиться на можливостях їх реального конструктивного впливу на ті чи інші локальні явища та процеси, характерні для відповідних підвідомчих їм територій.

В контексті пошуку більш оптимальних та ефективних шляхів подолання негативних для гуманітарної сфери наслідків проведення АТО вище вказані потенційні додаткові можливості ОСН мають надзвичайно важливе значення.

Окрім цього, і серед власних повноважень ОСН, передбачених статтею 14 Закону України «Про органи самоорганізації населення», є ті, які ефективно можуть бути використані як на територіях проведення АТО, так і за її межами.

Так, повноваження ОСН зі сприяння додержанню Конституції та законів України, реалізації актів Президента України та органів виконавчої влади, рішень місцевих рад та їх виконавчих органів, розпоряджень сільського, селищного, міського голови, голови районної у місті (у разі її створення) ради, рішень, прийнятих місцевими референдумами (п. 2, ч. 1. ст. 14 Закону) [1] – актуальні як на території безпосереднього проведення АТО, так і на територіях, на яких розміщують переселенців з Луганської та Донецької областей;

Повноваження ОСН з організації на добровільних засадах участі населення у здійсненні заходів щодо охорони навколишнього природного середовища, проведення робіт з благоустрою, озеленення та утримання в належному стані садиб, дворів, вулиць, площ, парків, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, кімнат дитячої творчості, клубів за інтересами тощо; а також повноваження з організації на добровільних засадах участі населення у здійсненні заходів щодо охорони пам'яток історії та культури, ліквідації наслідків стихійного лиха, будівництві і ремонті шляхів, тротуарів, комунальних мереж, об'єктів загального користування; (п.п. 4, 5 ч. 1. ст. 14 Закону) [1] – це можливості сприяння з боку ОСН як налагодженню волонтерського руху передусім у звільнених населених пунктах з відбудови зруйнованої інфраструктури, так і координації вказаних зусиль з відбудови населених пунктів між волонтерськими організаціями, органами державної влади та органами місцевого самоврядування. Окрім цього, вказані повноваження ОСН дозволяють сприяти здійсненню соціальної та психологічної реабілітації вимушених переселенців різних вікових груп, передусім дітей та підлітків.

Важливими для допомоги як вимушеним переселенцям по всій території України, так і особам, що проживають у звільнених населених пунктах Луганської та Донецької областей є, зокрема, наступні повноваження ОСН:

- здійснення контролю за якістю надаваних громадянам, які проживають у жилих будинках на території діяльності органу самоорганізації населення, житлово-комунальних послуг та за якістю проведених у зазначених жилих будинках ремонтних робіт (п. 6 ч. 1. ст. 14 Закону); [1]

- організація допомоги громадянам похилого віку, інвалідам, сім'ям загиблих воїнів, партизанів та військовослужбовців, малозабезпеченим та багатодітним сім'ям, а також самотнім громадянам, дітям-сиротам та дітям, позбавленим батьківського піклування (п. 7 ч. 1. ст. 14 Закону); [1]

- надання необхідної допомоги органам пожежного нагляду в здійсненні протипожежних заходів (п. 9 ч. 1. ст. 14 Закону); [1]

- сприяння відповідно до законодавства правоохоронним органам у забезпеченні ними охорони громадського порядку (п. 10 ч. 1. ст. 14 Закону); [1]

- розгляд звернень громадян, ведення прийому громадян; ведення обліку громадян за віком, місцем роботи чи навчання, які мешкають у межах території діяльності ОСН (п.п. 11-12 ч. 1. ст. 14 Закону). [1]

Таким чином, ОСН мають істотну кількість повноважень, які можуть бути використані для сприяння вирішенню цілої низки актуальних проблем щодо організації життєдіяльності вимушених переселенців по всій території України, а також щодо відбудови населених пунктів та інфраструктури Луганської та Донецької областей.

Список використаних джерел:

1. Про органи самоорганізації населення: Закон України № 2625-III від 11.07.2001 р. [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 48. – ст. 254.

2. Про внесення змін до Конституції України (щодо повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування): Проект Закону України № 4178а від 26 червня 2014 р. [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=51513.

Сучасні системи управління на місцях: розбудова Української системи здійснення публічної влади

Кулик Т.О., викладач кафедри загальноправових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології НАВС, аспірант кафедри загальноправових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології НАВС

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, професор **Олійник А.Ю.**

Україна знаходиться на шляху демократичних змін, одним з аспектів яких є децентралізація влади. Відомо, що у теорії та практиці державного будівництва, коли